

LPP Etik och estetik: En varelse som representerar mig. Kacper Rozanski

Beskrivning av elevgrupp

Den här pedagogiska planeringen riktar sig till en grupp på 40 st elever som går i årskurs 3 och är tänkt att genomföras under deras fritidstid. Eleverna har skiftande bakgrund vad gäller etnisk tillhörighet, intresseområden och social klass.

Syfte

"Skolan ska stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt vilja till att pröva egna idéer och lösa problem" (Lgr11, s. 9)

"Läraren ska

- ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

- ge utrymme för elevens förmåga att själv skapa och använda uttrycksmedel.

- organisera och bedriva arbetet så att eleven upplever att kunskap är meningsfull och att den egna kunskapsutvecklingen går framåt." (Lgr11, s. 14)

Planeringen är inspirerad av Ludwig Wittgensteins sats nr. 6.421 i Tractatus Logico-Philosophicus (2010):

"It is clear that ethics cannot be expressed. Ethics are transcendental.
(Ethics and æsthetics are one.)"¹

Planeringen syftar till att utgå från varje enskild elevs behov och förutsättningar (etik) och använda estetiska uttrycksätt för att stimulera elevernas kreativitet (estetik) och delaktighet i deras identitets- och meningsskapande processer (etik).

Långsiktiga mål

- Stimulera elevernas kreativitet.
- Stimulera elevernas identitets- och meningsskapande processer.
- Stimulera elevernas känsla av delaktighet i skolans verksamhet.

---

¹ Hämtat den 28/5-2013 från <http://www.gutenberg.org/files/5740/5740-pdf.pdf>. Sid. 88.

- Stimulera eleverna till att identifiera sina individuella styrkor och till att sträva efter utvecklandet av nya egenskaper och förmågor som de själva finner meningsfulla.

Konkreta mål

- Att så många elever som möjligt reflekterar kring sig själva i skapandet av en varelse som representerar dem.
- Att så många elever som möjligt känner delaktiga i genomförandet.
- Att så många elever som möjligt känner sig stolta över sin varelse.
- Att så många elever som möjligt fullföljer hela planeringens innehåll.

Arbetsätt

Arbetsättet i denna planering är inspirerat av aktionsforskningens metodik samt av ett socialkonstruktionistiskt perspektiv. Planeringens fokus är att stimulera eleverna till att uppnå målen och samtidigt ge dem så stort utrymme som möjligt till att forma den kontextuella ramen vid genomförandet. För att detta ska bli möjligt bygger planeringen på ett spontant och lekfullt arbetsätt som kretsar kring estetiska processer och använder främst dialogen (till skillnad från det skrivna ordet) som kommunikationsmedel. Tanken är att dialogen ska ge eleverna utrymme för delaktighet i alla delmoment i processen. Pedagogen använder sig själv som förebild i arbetet. Elevernas deltagande i arbetet är frivilligt.

Deltagande observation (2v)

Observera elevernas lek och fokusera på deras estetiska uttrycksförmågor och tendenser till självreflektion. Syftet med detta att försöka identifiera elever som kan behöva extra stöd i processen.

Introduktion till arbetet

Pedagogen inleder arbetet genom att starta en dialog med eleverna om skolans styrdokument (Lgr11). Pedagogens budskap ska vara att synliggöra elevernas rättigheter och möjligheter till delaktighet i lärandeprocessen. Pedagogen bör även utforska i vilken grad och på vilka sätt eleverna känner att de får möjlighet till delaktighet. I slutet på diskussionen ska pedagogen föreslå att jobba tillsammans utifrån ovanstående resonemang.

Steg 1. Be eleverna rita en varelse som inte finns.

Under arbetets gång är det viktigt att ställa frågan: Är det möjligt att hitta på ett djur som inte finns? Diskutera med hjälp av resonemang hämtade ur Vygotskijs ”Fantasi och kreativitet i barndomen”.

Steg 2. Påbörjas innan steg 1 är klart.

Pedagogen startar en dialog med eleverna om vilken sorts varelse skulle kunna representera en själv bäst? Pedagoggen använder sig själv som exempel. Därefter utvecklar pedagoggen dialogen till att handla om vilken sorts varelse man skulle vilja vara om man kunde välja fritt. Pedagoggen använder sig själv som exempel. Här kan en återkoppling till resonemangen i steg 1 göras. Pedagoggen bör ta stor hänsyn till elevgruppens sammansättning och sociala dynamik och inte tillåta att någon elev känner sig kränkt.

Steg 3. Påbörjas innan steg 2 är klart.

Pedagoggen startar en dialog utifrån frågan: Hur skulle denna varelse kunna se ut? Eleverna får möjlighet att skapa en bild/ figur av dig själv. Idén är att använda varelsen som representerar en själv som utgångspunkt och sedan bygga på med andra attribut som du skulle vilja ha. Pedagoggen använder sig själv som exempel. Pedagoggens deltagande i arbetet kan motivera eleverna och ge ledaren en möjlighet att påverka de dynamiska grupprocesserna på ett naturligt sätt.

Steg 4. Påbörjas innan steg 3 är klart.

Pedagoggen startar en dialog utifrån frågan: Om det skulle låta musik om varelsen, hur skulle det låta? Här ska det ges gott om utrymme för eleverna att skapa sina individuella musikaliska uttryck, såsom rytmer, ljudeffekter, melodier, rim, ramsor (gärna med rörelse till) och även delar av färdiga musikstycken. Elevernas musikaliska uttryck ska sparas för senare uppspelning.

Dokumentation och bedömning av genomförd planering

- Observera och dokumentera elevernas hela skapandeprocess m.h.a. ljud/video.
- Låt eleverna få se dokumentationen tillsammans.

- Stimulera till och ge utrymme för dialog om relationen mellan elevernas individuella egenskaper och deras varelser i genomförandet av bägge ovanstående punkter.
- Bokför antalet elever som har fullföljt hela, eller delar av planeringens innehåll.
- Be eleverna fylla i en bedömningsmatris. (Bilaga 1.)

Arbetet avslutas med en dialog om huruvida eleverna upplevde att de fick möjligheter till delaktighet i processen. Dialogen bör även utforska på vilka sätt och i vilken grad eleverna kände sig delaktiga. Elevernas föräldrar bjuds in till en musikvideo-utställning av alla elevers varelser och erbjuds förenklade estetiska metoder att skapa egna varelser.

Deltagande observation (2v)

Observera elevernas lek och fokusera på deras estetiska uttrycksförmågor och tendenser till självreflektion.

LPP-Bilaga 1

Elevens namn.....

Hög nivå			
Mellannivå			
Låg nivå			
1. Hur stolt känner du dig över din varelse?			
2. Har du lärt dig något om dig själv under arbetet?			
3. Kände du dig delaktig i hur arbetet skulle genomföras?			

LPP-Bilaga 2

Den formativa bedömningsprocessen ur ett longitudinellt perspektiv

Ett sätt att försöka fokusera på den tidsliga aspekten i den formativa bedömningsprocessen är med hjälp av en longitudinell form. En longitudinell form skulle kunna innebära att man genomför planeringen flera gånger där man upprepar planeringens form men varierar dess innehåll (i det här fallet varelser).

Första gången man genomför planeringen skulle man kunna tillämpa bedömningsmatrisen som finns under bilaga 1. Dessutom skulle man kunna använda en bedömningsmatris som finns på sidan 163 i Lars Lindströms bok: *Pedagogisk bedömning*. Syftet med Lindströms matris skulle då vara att bredda och nyansera fråga nr 2 i den ursprungliga matrisen och skapa en dialog mellan pedagog och elev kring de punkter i matrisen där deras bedömning skiljer sig. *Andra gången* man genomför planeringen skulle man kunna be eleven själv skapa matrisformen och de bedömningspunkterna som den ska bestå av. Tredje gången skulle man kunna be eleven skapa sin egen bedömningsform (matris/skriftlig/muntligt/gestaltande osv). Den slutgiltiga målsättningen med den longitudinella formen skulle vara att sikta mot ett ideal där eleven är delaktig i: bestämmandet av vad hon/han vill utveckla hos sig själv, hur det ska gå till på bästa sätt samt hur det ska utvärderas.

Referenser

- Lindström, L., Lindberg, V. & Petterson, A. (red.) (2011). *Pedagogisk bedömning: att dokumentera, bedöma och utveckla kunskap*. 2., uppdaterade uppl. Stockholm: Stockholms universitets förlag.
- Sverige. Skolverket (2011a). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011*. Stockholm: Skolverket
- Vygotskij, L.S. (1995). *Fantasi och kreativitet i barndomen*. Göteborg: Daidalos.
- Wittgensteins, L. (2010). *Tractatus Logico-Philosophicus*. [EBook #5740]. Hämtat den 28/5-2013 från <http://www.gutenberg.org/files/5740/5740-pdf.pdf>.